

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Portugalia. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Szwecya. — Królestwo Polskie. — Grecya. — Turcya. — Egipt. — Indye wschodnie. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 19. kwietnia. Dzisiaj dnia 19. kwietnia 1851 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozszlany VIII. i IX. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa z roku 1850, a mianowicie VIII. zeszyt (który dnia 15go stycznia 1850 wyszedł w pojedynczem niemieckim wydaniu i pod Nr. 11. konstytucyę krajową dla Szlązka zawiera) w serbsko-, romańsko- i halicko-rusko-niemieckim podwójnym wydaniu; a IX. zeszyt (który dnia 16. stycznia 1850 wyszedł w niemieckim języku i pod Nr. 12. konstytucyę krajową dla Szlązka zawiera) w polsko-niemieckim podwójnym wydaniu.

Tego samego dnia wyszedł tamże i został rozszlany CXXXVIII. zeszyt z roku 1850 (który zawiera konstytucyę krajową dla Galicyi, a dnia 19. października 1850 wyszedł tymczasem tylko w niemieckim języku) w włosko-niemieckim podwójnym wydaniu.

Sprawy krajowe.

(Nadanie stypendyów szlacheckich.)

Lwów, 18. kwietnia. Jego Excellencya pan Namiestnik Galicyi nadał opróżnione po Wincentym Michalewskim stypendyum fundacyi Mikołaja Potockiego dla młodzieńców ze stanu szlacheckiego w kwocie 200 zlr. m. k. uczniowi ósmej klasy w tutejszym gymnazyum akademickim *Jakobowi Kulczyckiemu*, opróżnione po Jakóbie Kulczyckim przez posunięcie go do wyższej fundacyi, stypendyum ustanowione przez Marka Malczyńskiego dla szlachty w kwocie 150 zlr. m. k. uczniowi siódmej klasy w gymnazyum Stanisławowskim *Karolowi Mogilnickiemu*; a nakoniec opróżnione po Antonim Sołtykiewiczu stypendyum dla Rusinów w kwocie 100 zlr. m. k. słuchaczowi praw na tutejszej wszechnicy, *Atanazemu Baczyńskiemu*.

(Litogr. „koresp. austr.“ o zabiegach spekulantów giełdowych.)

Wiedeń, 22. kwietnia. Od kilku dni korzystają spekulanci à la baisse z postanowień wydanych względem ostatecznego uregulowania uwolnienia od ciężarów gruntowych, aby zniżyć kurs papierów publicznych i podnieść cenę srebra i złota. Podczas gdy w przeszłą sobotę agio srebra w Wiedniu stało 34%, był kurs w Tryeście, gdzie większa niż tutaj jest potrzeba kruszcza, 35¹/₈.

Sami spekulanci giełdowi nierobią z tego tajemnicy, że uważają najnowsze patenta względem uwolnienia od ciężarów gruntowych niejako za sprężyny tego wstecznego ruchu. Potrzeba więc ściślej zbadać to zdanie i przyczynić się do uchylenia szerzącej się obawy, o ile jest bezzasadną.

Nieprzeczmy temu, że operacya zamierzona przez utworzenie funduszów indemnizacyjnych wielkich wymagać będzie kapitałów, również niezaprzeczoną jest rzeczą, że znaczna część funduszów i kapitałów będących do dyspozycji spłynie w rezerwoar wydać się mających obligacyi. Sądzymy jednak, że liczba ich zbyt wysoko bywa oznaczana. Największa ich część pozostanie bowiem oczywiście w ręku tych, którzy potąd jako uprawnieni pobierali dochód z wielkich posiadłości ziemskich i renty połączone z jurysdykcyą patrymonialną, albo tych, których kapitały jako pretensye dłużnicze na tych gruntach były zaintabulowane. Dla niezadłużonych uprawnionych do poboru będzie to źródłem zabezpieczonej renty, toż samo i dla kredytorów hipotecznych. Największa część tych nowych obligacyi publicznych dostaje się tym sposobem zaraz bezpośrednio i bez interwencyi giełdy do rąk stałych, i tylko zwolna bynajmniej zaś naraz i w masie rozejdą się nowe obligacye w kanały powszechnego obiegu kapitałów.

Można wnosić z niejaką pewnością, że z wykazanych 207 milionów kapitału w pierwszej chwili najwięcej szósta lub piąta część spłynie na targowicę.

Okoliczność, że te papiery są wypowiedzialne i pominawszy także wypowiedzenie, wzięte będą z obiegu według planu umarzającego obliczonego na lat 40 z dopłaceniem premii 3 od sta sumy kapitału, niedopuszcza znacznych dyferencyi w ich kursie. Podana mo-

żliwość wypowiedzenia przeszkodzi nawet w niepomysłnych stosunkach politycznych ich spadnięciu pod pari, a z drugiej strony wyznaczona premia oznacza granicę, jak wysoko mogą pójść w górę. Gra giełdowa ma przeto mały zakres, zkad bardzo niepodobnym jest do prawdy, aby się na giełdzie rzucono do tego rodzaju papierów i tym sposobem wpływało na kurs reszty papierów publicznych.

Bezzasadną wydaje nam się więc obawa, aby giełda niezostała zarzucona temi nowemi papierami, i aby przeto w dotychczasowym regularnym obrocie reszty efektów kredytowych i kapitałów przy tym obrocie użytych, niezaszła przerwa wywierająca szkodliwy wpływ na kurs.

To nasze przekonanie utwierdza się jeszcze przy zastanowieniu się nad resursami przyznanemi przez najwyższy patent funduszowi indemnizacyjnemu, któreto źródło pomocnicze z jednej strony niezawisłym czynia ten fundusz od ogólnych rezultatów finansowych ekonomii państwa, a z drugiej strony nieczynią na razie żadnego uszczerbku w resursach państwa ku dopełnieniu innych zobowiązań.

W ciągu przyszłych dwudziestu lat i w ciągu czasu, który dla stanu terażniejszych kursów może być decydującym, są wpłaty uiszczające się mające ze strony zobowiązanych wraz z dodatkiem pojedynczych krajów koronnych więcej niż dostateczne, by pokryć wszystkie sumy potrzebne do oprocentowania i spłaty kapitałów.

Z jednej więc strony zabezpieczona jest zupełnie operacya funduszu indemnizacyjnego, a z drugiej strony nieznacznie tylko przyczynia się do tego siła podatkowa kraju. Większe wysilenie dla skarbu państwa przypada na drugą połowę peryodu uwolnienia od ciężarów gruntowych, co dopiero nastąpi w 20 latach, a więc teraz leży po-za obrębem wyrachowania giełdowego. Z tych uwag wnioskujemy, że kursa papierów publicznych i nowych efektów wynikłych ze sprawy indemnizacyjnej, jako spoczywające na rozmaitych podstawach, utrzymają się także niezawisłe od siebie.

Wydaje nam się przeto bezzasadnym, aby się giełda miała obawiać emisji nowych efektów, zwłaszcza, że ta emisya bynajmniej się niedzieje nagle lecz zwolna i po największej części tylko w stałe ręce. Spokojna rozważa rzeczywistego stosunku państwa do operacyi indemnizacyjnej oddali zbyteczną obawę i zachowa właścicieli papierów publicznych od strat niepotrzebnych. (Lit. kor. austr.)

(Wykaz obiegu pieniędzy papierowych z końcem marca 1851 roku.)

Wiedeń, 23. kwietnia. Dzisiejsza Gazeta Wiedeńska zawiera wykaz obiegu pieniędzy papierowych z końcem marca 1851 i porównanie z obiegiem papierowych pieniędzy w końcu lutego 1851.

A. Papierowe pieniądze z kursem przymusowym:

a) Od rządowej, centralnej kasy, następnie od krajowych, głównych i zbiorowych kas były wydane

	po koniec marca 1851 zlr.	po koniec lutego 1851 zlr.
w 3 proc. asygnatach kasowych	26,121,425	30,438,685
„ uprocentowanych biletach skarbowych	76,675,500	71,972,925
„ nieuprocent. biletach skarbowych	3,919,775	—
„ asygnatach na węgiersk. dochody krajowe	56,101,446	54,668,525
W ogóle	162,818,146	157,080,135
Z tych było w kasach narodowego banku	52,754,447	51,531,502
A zatem było w obiegu	110,063,699	105,548,633
Dodawszy do tego było w obiegu banknoty	249,693,332	253,822,191

okazuje się ilość byłych w obiegu papierowych pieniędzy z kursem przymusowym 359,757,031 359,370,191

w których jednakże zawarte są znajdujące się w podatkowych i cłowych kasach, następnie w wojskowych i wszelkich innych wydatkowych kasach wszystkich krajów koronnych 10 do 15 milionów reńskich wynoszące zasoby kasowe.

b) W Lombardzko-Weneckim królestwie były po odtrąceniu kwot znajdujących się w kasach, w Lombardzko-Weneckich bonach skarbowych

	po koniec marca 1851 lire	po koniec lutego 1851 lire
wydane	60,086,700	62,989,685
Z tych umorzono przez 50 proc. dodatek do gruntowego podatku i przez wpłatę na Lombardzko-Wenecką pożyczkę	19,526,200	15,326,200
A zatem było w obiegu	40,560,500	47,663,485

B. Pieniądze papierowe bez kursu przymusowego.

Obieg tego gatunku pieniędzy papierowych wynosił

	po koniec marca 1851 złr.	po koniec lutego 1851 złr.
w niemieckich banknotach	6,694,313	6,549,653
w węgierskich „	8,557,716	8,056,225
W ogóle	15,252,029	14,605,878

z których się jednak 1 do 1½ miliona reńskich znajdowało w kasach podatkowych i cłowych, następnie we wszystkich kasach wydatkowych.

(Pierwsze posiedzenie rady państwa.)

Wiedeń, 22. kwietnia. Wczoraj odbyła rada państwa pod przewodnictwem swego prezydenta barona *Kübeck*, pierwsze posiedzenie dla obradowania nad ukończonym właśnie porządkiem spraw. Mianowanie członków rady państwa dla sekcji wojskowej ma także niebawem nastąpić.

(Lloyd.)

(Sprostowanie mylnej pogłoski. — Wiadomości potoczne.)

Wiedeń, 23. kwietnia. Krążą tutaj wieści, jakoby ceny żywności w Londynie podniosły się już teraz nad miarę, i że podczas wystawy przemysłowej powiększą się jeszcze 12-krotnie wyżej niż zwykle, a to dla niezmiernego napływu przyjezdnych.

Możemy z pewnością ręczyć — pisze *lit. kor. austr.* — że wieści, jakoby ceny żywności mogły się podczas wystawy w Londynie podnieść 12-krotnie wyżej niż są obecnie, są całkiem bezasadne i do prawdy niepodobne.

— Jego ces. Mość raczył dyrektora muzyki Jędrzeja Leonhardt mianować od dnia 1. maja kapelmistrzem armii. — Propozycja względem zniesienia rangi dywizyonerów wojskowych w armii, ma już być przedłożona do sankcji Jego Mości Césarza.

— Dla rozszerzenia wojskowo-jeograficznego instytutu zezwolił JCK. Mość na zaprowadzenie korpusu *des Ingenieurs geographes*, którego przeznaczeniem jest według przepisane go zakresu, przez wymiar pagórków uzupełnić sekcje wojskowe, a w szczególności zaprojektować zakłady komunikacyjne.

— Wczoraj przybył tu osobny kuryer od ces. ambasady w Berlinie. Toczące się między Austrią i Prusami układy nie są jeszcze skończone. Osnową ich ma być podobno ta kwestya, czy pełnomocnik Prus w zgromadzeniu niemieckiego związku ma reprezentować całe Prusy, czyli też tylko te prowincje pruskie, które się przed rokiem 1848 przy niemieckim związku znajdowały.

— Dziennik *Brünner Zeitung* donosi, że wkrótce będzie publikowana ustawa o oblężeniu, i że wtedy zniesienie stanu oblężenia nastąpi. My możemy zapewnić, a pewien korespondent pisma *A.A.Z.* zgadza się z nami zupełnie, że w właściwych salonach o zniesieniu stanu oblężenia nie było jeszcze mowy; dla tego też zniesienie to nie może tak prędko nastąpić.

— Niektóre dzienniki zawierały doniesienie, że w Lombardzko-Weneckiem królestwie wzmocniono wojsko. Przypadek ten na teraz nie zachodzi; bo stan armii we Włoszech pozostał dotychczas niezmienny, i za posunięciem się foralbergskiego korpusu, powracają także z Włoch ściągnięte oddziały wojska na swoje dawne leże. Zresztą nie tak prędko będzie armia we Włoszech na dawny stan zredukowana, gdyż partya rewolucyjna w Turynie ma silną podporę.

— Korespondent Tryestyńskiej Gazety i oraz członek austr. komitetu wystawy przemysłowej w Londynie donosi o pięknym i zalecającym się doborze przedmiotów przemysłowej austriackiej przesyłanych na wystawę londyńską, i że zwracają tam na siebie wielką uwagę. Chociaż przesłanki z innych rozmaitych państw nie będą mogły uporządkowane być do 1go maja, wszelakoż ze strony austriackiej uczyniono już tyle, że do pomienionego dnia ustawione będą wszystkie przedmioty na przynależnym miejscu. Z pomiędzy ustawionych już przedmiotów zwróciły szczególną na siebie uwagę mianowicie meble *Leistlera* z Wiednia i zbiór rzeźb marmurowych z *Medyolanu*. Oddział austriackiej wystawy zwiedziła już J. M. królowa, tudzież książę *Albert*, księżna *Aumale* i *Nemours*, kawaler *v. Bunsen* i lord *Stanley*.

— Wydany od rządu saskiego zakaz wpuszczania słowackich druciarzy do Saksonii wyjaśniają tem *Słowenskie Nowiny*, że i tam także równie jak w innych krajach sąsiednich przyzwyczajono się składać wszelkie rabunki i kradzieże na tych biednych, niewinnych Słowaków.

— Liczne uzalania się na coraz większy brak czeladzi tak po miastach jak i na prowincyi, i że mianowicie w tym względzie wielka dowolność się zakradła, spowodowały rząd zwrócić uwagę swoją na ten ważny przedmiot, i w istocie zostały już rozesłane potrzebne instrukcje do namiestników, aby przy pomocy kapłanów miejscowych, przełożonych gmin i znanych z prawości i rozsądku gospodarzy, wzięli pod ścisłe rozpoznanie istniejące przepisy względem czeladzi, i zebrane w ten sposób rezultaty przedłożyli potem ministerstwu spraw wewnętrznych.

(Sejm związkowy.)

Wiedeń, 22. kwietnia. Do *Journal de Frankfurt* piszą z Wiednia: Bliżkie zebranie się wszystkich członków sejmku związkowego przywróci związkowi niemieckiemu nie tylko znaczenie mocarstwa zbiorowego w obec zagranicy na zasadzie jedności politycznej, ale zamieni go oraz co do wewnętrznych stosunków w związek nie-

zawistych od siebie państw z wzajemnymi na traktatach opartymi prawami i obowiązkami. Gdyby się to było stało w ostatnim roku gdy Austria zwołała sejm związkowy, byłoby się Niemcom oszczędziło wiele wypadków, które im zaszkodziły w opinii całej Europy. Pomniejsze państwa niemieckie, które w ostatnich dwóch latach poszły za radą Prus, odzyskają teraz przez wystanie swych pełnomocników na sejm związkowy napowrót niepodległość swoją. Niepotrzeba im opieki żadnego mocarstwa niemieckiego, bo ochraniać ich będzie samo prawo związkowe dlatego, że się mu poddadzą. Tylko poddanie się pod prawo związkowe może zapewnić niepodległość; poddanie się zaś pod opiekę pojedynczego mocarstwa nadaje taki rodzaj niezawisłości, który co chwila uciążliwym się staje. Spodziewamy się, że państwa pomniejsze uznają tę prawdę, i że wyrzekłszy się wszelkich dążeń unitarnych będą miały odwagę wyzwolić się z tego jarzma zawisłości, przed którym nigdy uginąć się niebity powinny.

(B.N.)

[Depesza telegraficzna,

pana Namiestnika hrabi *Wimpffen* w Tryeście do pana Ministra spraw wewnętrznych w Wiedniu.

Tryest, 22. kwietnia 1851, szósta godzina wieczór. „W ciągu dzisiejszego dnia nie zaszła w stanie zdrowia Jego cesarzowa. Mości najdostojniejszego Arcy-księcia *Ferdynanda Maxa* żadna zmiana, gorączka bardzo mała. Stan sił jest zaspokajający.

Tryest, 23. kwietnia 1851, ósma godzina zrana. „Aż do popólnocy trwał sen spokojny, gorączka słaba, dostojny pacjent był weselszy.“

Seeburger, c. k. lekarz przyboczny, *dr. Fritsch*, *dr. Goracuchi*, *dr. Weyda*.

(Wyrok sądu wojennego.)

Medyolan, 18. kwietnia. *Gaz. di Milana* zawiera w swojej urzędowej części następujący wyrok:

„Rzemieślnik *Parravicini Francesco*, mający lat 32, skazany został za demonstrację polityczną, że osobom na ulicy publicznej chciał przeszkodzić palić cygaro, na dwumiesięczny wojskowy areszt w kajdanach.“

(Żegluga parowa na Wiśle.)

Parowa żegluga na Wiśle odbywa się w najnowszych czasach nieustannie. Paropływy *Książę Warszawski*, *Kraków* i *Kopernik* wraz z pewną liczbą łodzi sprowadzają mnogie zasoby zboża z Nidy, Słupia, Karsy, Nowego miasta itd. ku północnym okolicom nadwiślańskim, i przywożą z sobą gości kąpielowych do *Solca* i *Buska*.

(L. k. a.)

(Kurs wiedeński 25. kwietnia 1851.)

Obligacje długu państwa 5% — 96⁵/₈; 4¹/₂% — 84¹/₂; 4% — 4% z r 1850 — —; 3% —; wylosowane 4% —. Losy z r. 1834 — —; z r. 1839 — 300. Wiedeńskie miejsce bankowe 2¹/₂% —. Akcje bankowe 1267¹/₂. Akcje kolei północ. 1325. Głognickiej kolei żelaznej —. *Odenburg*. 122. *Budwejskie* —. *Dunajskiej żeglugi parow.* 566¹/₂. *Lloyd* —. *Listy galicyjskie* —.

Portugalia.

(Charakter powstania portugalskiego.)

Lizbona, 11. kwietnia. Powstanie portugalskie przybiera teraz daleko łagodniejszy charakter, niż zrazu się zdawało. Król w towarzystwie księcia *Terceira*, wyprzedził księcia *Saldanę* w Santarem i opanował tę główną twierdzę Portugalii, gdzie się znajdują najznacniejsze zapasy wszelkiego rodzaju. Z 12,000 ludzi, które tam zebrał naprędce, chce król zastąpić drogę księciu, o którego ukryciu w tej chwili nie donieść niemożemy. Na wszelki sposób jednak, jeżeli Santarem i Lizbona niesprzyniewierzą się rządowi, będzie marszałek starał się zająć *Oporto* lub *Almeida*, ponieważ tam tylko może urządzić werbunki a oraz, aby na przypadek przegranej miał bezpieczną drogę do ochronienia się od przesładowań zwycięzcy.

(G. Wr.)

Hiszpania.

(Depesza telegraficzna.)

Madryt, 16. kwietnia. Partya progresistów spodziewa się mieć 100 członków w przyszłej izbie kortezów.

(G. Wr.)

(Depesza telegraficzna.)

Madryt, 17. kwietnia. *Espartero* obrany został prezydentem portugalskiego komitetu wyborczego.

(B. Z.)

(Zgromadzenie progresistów.)

Madryt, 14. kwietnia. W cyrku odbyło się temi dniami zgromadzenie progresistów, na którym do 3000 osób się znajdowało. Celem tej narady było złożenie komisji mającej czuwać nad zbliżającymi się wyborami. Pomiędzy członkami komisji znajduje się zwycięzki książę *Espartero* jako prezydent, a oprócz niego: *Mendizabal*, *Olozaga* i kilku innych znacniejszych członków tej partyi.

(G. Wr.)

Anglia.

(Depesza telegraficzna.)

Londyn, 21. kwietnia. Program dla otworzenia wystawy przemysłowości zmieniono w ten sposób, że właścicielom biletów, mających ważność na cały czas wystawy pozwolony jest wstęp na to otworzenie.

Francya.

(Zbliżenie się generała Changarnier do prezydenta republiki. — Stronnicstwa.)

Paryż, 18. kwietnia. Pogłoska o zbliżeniu się między prezydentem republiki a generałem Changarnier zajmuje i dziś jeszcze nadewszystko umysły w Paryżu. Pan Leon Faucher przykłada najwięcej gorliwości by przywieść do skutku to pojednanie, co jak słyhać niezawodnie się powiedzie.

Partya fusyjonistów zbliża się również ku pałacowi Elysée. Nowy organ urzędowy tego stronnicstwa, dziennik *Assemblée nationale* ogłasza dziś drugi artykuł obszerniejszy od pierwszego, w którym oświadcza wyraźnie, że jeżeli niemożna się spodziewać, jak to aż nadto jest podobnem do prawdy, aby połączenie się Bourbonów przyszło do skutku, a Henryk V. osiadł na tronie w r. 1852, nienależy przeto wahać się wotować za przedłużeniem władzy prezydenta.

Lecz legitymiści nawet ci co należą do fusyjonistów niechęć w tym względzie iść za radą powyższego dziennika *Union i Opinion publique* i odrzucają jednozgodnie prolongację prezydentury Ludwika Napoleona. Fuzyoniści mają zresztą wszelkie zaufanie w pomysły skutek swojej sprawy. Mają przekonanie, że ta sprawa połączy wszystkich mężów umiarkowanych i tuszą sobie nawet, że nakłonią wnet i pana Thiers na swoją stronę. Jestto jednak rzeczą bardzo wątpliwą.

Tymczasem informuje się gabinet bardzo czynnie względem położenia stronnicstw w całej Francji. Zapewniają że ta czynność zajmuje wyłącznie ministra spraw wewnętrznych, który się obecnie bynajmniej niezajmuje rozmaitemi projektami ustaw, o których mówią, że je zamysła przedłożyć zgromadzeniu narodowemu po upływie ferji wielkanocnych. Paryż jest zresztą zupełnie spokojny, a na przedmieściach zwykle najniespokojniejszych nie widać teraz żadnego śladu agitacji. Mimo to zawsze są poczyniono wszelkie przygotowania ze strony władzy wojskowej, by odwrócić wszelkie ewentualności, mianowicie mogące zajść przy obchodzeniu rocznicy 4. maja. (*Jnd.*)

(Wiadomości bieżące z Paryża.)

Paryż, 20. kwietnia. W Elysée odbyła się wczoraj pod prezydencją Napoleona rada ministeryalna, na której zajmowano się sprawami portugalskimi. Postanowiono przedsięwziąć jak najskuteczniejsze kroki w porozumieniu z Anglią, aby zmusić partje do przyjęcia pośrednictwa i w razie dłuższego trwania sporu zapobiedz tym sposobem mogącym wyniknąć z tego niebezpieczeństwom dla Europy.

— Słyhać, że książe Broglie będzie jednym z pierwszych, którzy podpiszą wniosek żądający rewizji konstytucji.

— Roboty przygotowawcze dla uroczystości w dzień 4. maja, rozpoczęto już w 5ciu miejscach, a mianowicie przy kościele Św. Magdaleny, w głównej alei pól Elizejskich, przy moście de la Concorde i przed pałacem legii honorowej nad Sekwaną. Przed kościołem Św. Magdaleny i na polach Elyzejskich urządzają podnóża dla różnych posągów. Przed zgromadzeniem narodowym stawiają rusztowania dla sztuk ogniowych, a na moście de la Concorde pracują nad wodotryskiem.

— Syn ministra Baroche zaszczycony został misją dyplomatyczną do Niemiec, gdzie za kilka dni odjeżdża.

— Z korespondencji o stosunkach hiszpańskich w dzienniku *Republique* dowiadujemy się, że pomimo surowego zakazu ministra Sartoriusa w gabinecie Narvaeza wszelkie pisma socjalistyczne znalazły drogę do Hiszpanii i bardzo tam rozpowszechnione zostały.

— Kilku bardzo znakomitych polityków uda się temi dniami do Brukseli, aby się pożegnać z księciem Meternichem przed odjazdem jego do dóbr swoich w Czechach. (*G. Wr.*)

(Depesze telegraficzne.)

Paryż, 21. kwietnia, wieczór godz. 8. Dziś niewyszły żadne gazety, prócz dziennika *National*. — Słyhać, że misya pana Lavalette do Rzymu nie powiodła się, papież bowiem nieprzychylił się do koncesji liberalnych. — W Maroko panuje wielkie wzburzenie umysłów z powodu licznych konfiskacji. — W Kabylii zaszła utarczka. Korpus francuski poniósł małą klęskę. (*G. Wr.*)

Paryż, 22. kwietnia, 8. god. wieczór. Pod Luneville będzie wielki obóz kawalerji, jen. Reiyon będzie nim dowodził. Prezydent republiki zwiędzi obóz, potem mają te wojska przeniesione być do Paryża. — Reprezentant Corally umarł. — Pogłoska niesie o nastąpić mającemu mianowaniu pana Falloux ministrem spraw zagranicznych. — Według telegraficznego doniesienia z Madrytu z dnia 20. b. m. rewolucya portugalska już bliska jest końca. (*B. Z.*)

Szwajcarya.

(Nota ambasadora angielskiego.)

Berna, 18. kwietnia. Szwajcarski departament sprawiedliwości podaje do wiadomości kantonów notę angielskiego posła, według której polityczni wychodźcy nie będą nadal przyjmowani w Anglii.

(Depeszy węgierscy z nad granicy włoskiej.)

Berna, 17. kwietnia. Jeszcze przed kilkoma dniami zapowiedziano tu przybycie 115 dezertarów węgierskich z nad granicy włoskiej, lecz dopiero dziś przybyli oni tutaj z Kuniswald pod dowództwem byłego pułkownika od huzarów, imieniem Für. Większa część ich odbyła całą kampanię węgierską, za co potem oddani zostali wszyscy do karnych pułków armji austriackiej w Lombardji, lecz przed kilkoma dniami umknęli ztamtąd do Szwajcaryi. Jakim sposobem zdołali przedrzeć się przez silny kordon, którym Radetzky

opasał granicę szwajcarską, to dotychczas jest zagadką jeszcze. Dla wszystkich tych dezertarów były wygotowane już paszporty do Anglii, lecz po stanowczém oświadczeniu posła angielskiego, że Anglia pod żadnym warunkiem nieprzyjmie już żadnego wychodźcę politycznego, musiano obmyślić inny przytułek dla nich. Tymczasem zakwaterowano ich do koszar tutejszych, a później wyprawieni zostaną w dalszą drogę do Ameryki północnej albo też do Turcji. Większa część ich jak słyhać, oświadczyła się z chęcią wyjechania do Turcji. Z tej przyczyny miało zajść małe nieporozumienie między radą federacyjną i rządem berneńskim, któremu niepodoobało się to wcale, że rada federacyjna tak samowładnie rozrządziła losem tych 115 Węgrów, kiedy przed kilkoma tygodniami dość wyraźnie poleciła kantonom rozstrzygnięcie sprawy wychodźców. (*G. Wr.*)

Włochy.

(Poczta włoska.)

Ancona, 15. kwietnia. Papież przesłał bawiącemu tutaj austriackiemu generałowi Pfanzelter i jego rodzinie dary kościelne.

Parma, 19. kwietnia. Według w. książęcego dekrety z dnia dzisiejszego nie mają poddani Frankfurtscy doznawać podobnego jak reszta obcych postępowania, bowiem senat Frankfurcki oświadczył się z chęcią odwzajemnienia się w tym względzie.

Turyń, 19. kwietnia. Niezadługo ogłoszony być ma kodeks wojskowy. Ministryum wojny przygotowuje nowy regulamin musztry wojskowej. Mówią, że zamierzają odłączyć marynarkę od ministryum handlowego, wszelakoż minister *Cavour* pozostanie i nadal na swojej posadzie.

Rzym, 17. kwietnia. Toskański prezydent ministrów *Baldasseroni*, przybył tutaj z Neapolu. (*Lit. kor. austr.*)

Niemce.

(Depesza telegraficzna.)

Zweibrücken, 23. kwietnia. Wszyscy nieobecni członkowie byłego rządu prowizorycznego i komitetu obrony w palatynacie nadreńskim, w liczbie ośmiu, zostali skazani na śmierć (*B. Z.*)

(Kurs giełdy frankfurckiej z 21. kwietnia.)

Metal. austr. 5% — 70³/₄; 4¹/₂% —. Akcje bank. 1131. Sardyn. 36¹/₂. Hiszpańskie 3% — 34³/₄. Polskie 500 L. 8¹/₂.

Prusy.

(Pismo „Znicz.“)

W Wrocławiu wyszły już pierwsze numera pisma peryodycznego *Znicz* założonego i redagowanego przez uczącą się młodzież polską, w zamiarze wykształcenia się naukowego.

(Kurs giełdy berlińskiej z 23. kwietnia.)

Dobrowolna pożyczka 5% 105¹/₄. Obligacje długu państwa 85¹/₄. Akcje bank. 95¹/₂. Polskie listy zastaw. 93³/₄. Polskie 500 L. — 83³/₄; 300 L. — 144¹/₄. Frydrychsдоры 13¹/₂. Inne złoto za 5 tal. 8⁷/₁₂. Austr. banknoty 76⁷/₁₂.

Szwecya.

(Wiadomości potoczne z Sztokholmu.)

Sztokholm, 15. kwietnia. Deputacya z Fahlun i Gefle prosiła dziś króla o wstawienie się za rządową koleją żelazną między Gefle i Fahlun.

Wydział pozwolenia zaproponował znieść zakaz przywozu i wywozu surowego żelaza, a natomiast zaproponował przywózowe cło 2 tal. 24 sz. i wywózowe cło 3 tal. 24 szyl. od funta okretowego.

W niedzielę dnia 13. dało się czuć na przestrzeni od Ström-sand do Gothenburg trwające przez dwie minut trzęsienie ziemi, tak mocne, że drzwi i okna powypadały, a ludzie z kościołów i domów uciekali.

Królestwo Polskie.

(Ułatwienie komunikacji z Rosji do Polski.)

Z nad granicy Polski, w początku kwietnia. Od 1. b. m. zaszła tutaj nadzwyczajna zmiana. Jeżeli pierwój z największemi trudnościami i z niemałym kosztem dla mieszkańców pogranicza połączone było przekroczenie granicy, gdyż tylko zwyczajnym paszportem można było to skutecznie, teraz z rosyjskiej strony potrzebna jest do tego tylko karta legitymacyjna, którą może wydać każda władza publiczna. Gdy za pomocą takiej karty można 8 dni jeździć i bawić w Polsce, więc łatwo można sobie wyobrazić, że przeto bardzo ułatwiona jest komunikacya z naszymi sąsiadami pogranicznymi, a że ztąd wielkie dla nas urosną korzyści, przyzna z pewnością każdy, komu wiadomo, że z naszej strony większa część miast pogranicznych swój główny zurobek ciągnie z Polski, gdyż przemysłowość, która od kilku dziesiątek lat zrobiła znaczne postępy w głębi Rosji, w Polsce jeszcze odłogiem leży.

Grecya.

(Częste rozboje. — Wiadomości potoczne.)

Z Aten donoszą z 15. b. m. Dzienniki greckie uzalają się mocno na często wydarzające się w Grecji rozboje i na nieczynność władz w tej mierze, nieścigających należycie zbrodniarzy. Rozbójnicy upędzają się z zandarmeryą prawie, jakby dla zabawki tylko: wtargnąwszy do jednego miejsca i zrabowawszy je, przenoszą się wkrótce do drugiego, nie zważając wcale na zandarmów, którzy zwykle przybywają za późno i tylko dla sprawdzenia istoty czynu. Niedawno temu napadli rozbójnicy na oddział tej straży stojący tylko o 3 mil od Aten, zamordowali jednego z zandarmów, a resztę

rozpędzili. Dnia 3. kwietnia wpadli za dnia do włości *Kanajesi* w liczbie 30, zamordowali 3 niewiast kipiącą oliwą, zranili jednego włościanina i rabowali do woli. Podobne wypadki ciągle się powtarzają. Dziennik *Aeon* zawiera spis 17 band zbójceckich znajdujących się teraz w wschodniej części Grecji. Zgroza ta dała w izbie powód do powtórných już interpelacji. Wyrzuczano ministerstwu niedbałość przynależnych zwierzchności, które jak zwykle przyrzeka zaradzić jak najszybciej temu złemu. — Ministerium marynarki mianowało komisję złożoną z oficerów okrętowych, do egzaminowania życzących sobie otrzymać patent na kapitana okrętu. — Izba grecka przyjęła przedłożony przez ministra wojny projekt względem pensji wojskowych. Jenerał *Kolkotroni* i senator *Londos*, którzy niegdyś wyszczególnili się podczas wojny o niepodległość Grecji, otrzymali od J. M. sultana order „Niszany-Iftahar.“ (L. k. a.)

Turcyja.

(Depesza telegraficzna.)

Zagrabie, 23. kwietnia. *Wojenne wypadki w Bośni.* Od kilku już dni bombardują wojska tureckie fortecę *Bihacz*; co chwila spodziewają się jej upadku. Inne znów sprawozdania donoszą o mocnej kanonadzie na ziemi tureckiej. (L. k. a.)

(Powstanie w Bośni bliskie przytłumienia.)

Z Zagrabia donoszą, że kilku właśnie tam bawiących dygnitarzy tureckich należących do korpusu armii *Omera Baszy* zaręczali z pewnością, że powstanie bośniackie w niewiele już tygodniach przytłumione będzie zupełnie. Rokosze muszą nareszcie uleść pod przewagą wojsk regularnych porty, której sprawa jest słuszna. Również nieda im się utrzymać zwycięzko wyraźna do nich niechęć chrześcijańskiej ludności, a nawet propaganda demokratyczna odwróciła się od ich sprawy, nie mogąc żadną miarą wyprzeć się zupełnie swych zasad. Wspomnieni dygnitarze skupywali tutaj przedewszystkiem konie i towary płócienne, i wszędzie doznali przejęmego przyjęcia. (L. k. a.)

Egypt.

(Stanowcza odpowiedź Sultana w sprawie nieporozumienia z Egiptem.)

Z Aleksandryi piszą z 9. kwietnia: Wczoraj przybyli tu na tureckim paropływie *Kiamil Basza* poseł egypski przy w. porcie, *Muktar Bej*, członek tureckiego dywanu, i *Achmet Basza*, gubernator Mekki i Liva. Pierwszy przywiózł stanowczą odpowiedź porty w sprawie terazniejszych nieporozumień jej z Egiptem. A że zarazem ma z sobą bardzo kosztowne dary ofiarowane przez sultana wice-królowi, przeto wnoszą zład o załatwieniu sporów w drodze spokojnej. Wspomnieni dygnitarze udali się spiesznie do *Kairu*, a zapewne pospieszą za nimi także i rezydujący tutaj jenerałni konsulowie mocarstw europejskich dla wzięcia udziału na przyszłych konferencyach. (L. k. a.)

Indye wschodnie.

(Początek zamorska.)

Najnowsza zamorska poczta nieprzywiozła nic ważnego dla dzienników Londyńskich. W górach *Burrów*, niedaleko *Kohat*, zaszła między jednym pułkiem *Pendszabu* a bandą zbójców utarczka, w której ci ostatni poszli w rozsypkę. — *Margrabia Dalhousie* przybył dnia 8. marca do *Attock*; w ciągu miesiąca mają uda się do *Symli*. Pewien angielski okręt w wartości 70,000 funtów sztr. stał się znowu na jednej rzecce pastwą płomieni; dwóch pasażerów utraciło przytém życie. — W *Nepalu* odkryto spisek na życie jenerała *Jung Bahadour*; uczestnikami w nim są własny jego brat i ojciec. Jenerał ten ma być bardzo od armii lubiony, i dla tego starano się zgładzić go.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie lwowskim.)

Lwów, 23. kwietnia. Według douiesień handlowych z *Gródka*, *Jaryczowa* i *Szczerca* sprzedawano tamże na targach w ostatnich 14 dniach bieżącego miesiąca w przecięciu korzec pszenicy po 20r. 15k.—18r.—19r.35k.; żyta 15r.—13r.30k.—14r.50k.; jęczmienia 11r. 35k.—9r.15k.—11r.50k.; owsa 7r.30k.—5r.30k.—6r.10k.; hreczki 10r.15k.—9r.15k.—10r.; kartofli 5r.6k.—4r.—5r.10k. Cetrna siana po 2r.5k.—0—4r.35k. Sąg drzewa twardego kosztował 22r.30k.—15k.—23r.45k., miękkiego 17r.30k.—12r.30k.—19r. Za funt mięsa wołowego płacono 9k.—10k.—10k. i za garniec okowity 3r.45k.—2r.45k.—4r.w. w. *Kukurudzy*, nasienia konicza i wełny nie było w handlu.

(Olomuniecki targ na bydło.)

Olomuniec, 22. kwietnia. Dla nadchodzących świąt żydowskich odbył się targ na bydło w Olomuncu dnia 22. kwietnia, po poprzednim ogłoszeniu rządowym. Targ ten wszelakoż nie wypadł najpomyślniej, gdyż cały spód wynosił zaledwie 182 wołów galicyjskich, z których większa daleko część wcale była poślednia. Mimo to jednak rozkupiono wkrótce wszystkie woły, tak że targ ukończył się już o 11 godzinie przed południem.

Na *Lipnik* odstawiono do *Wiednia* 560 galicyjskich wołów na sprzedaż. Zgodnie z podaniami handlujących bydłem i dawniejszemu

już sprawozdaniem Olomunieckim szukać należy przyczyny omijania tutejszego targu jedynie w środku przymusowym, którym nakazano pędzić bydło rzeźne na *Berno* i *Lundenburg* z nałożeniem przeszło 5ciu mil drogi.

Dzisiejszego dnia targowego odbyła się następująca przed sądem sprawa:

P. Józef Kowarzowski, rzeźnik z *Auspitz*, ztargował wczoraj ze stajni 8 sztuk wołów do *Wolfa Friedmana* z *Tysmienicy* należących, po 156 złr. za parę. W niebytności właściciela odebrali pośredniczący maklerze i spekulanci zadatku 200 złr. śr., z obowiązkiem dostawienia tych wołów do jatek. Tymczasem wszakże okazało się, że pomienieni spekulanci przedali byli te same woły wprzód już niejakiemu *Hermanowi Karfunklowi* z *Ostrowa*, parę po 146 złr. śr., i otrzymali od niego 9 złr. zadatku. Tym sposobem oszukano pierwszego kupca, a od *Kowarzewskiego* wyłudżono 40 złr. śr. A że sprzedaż ta odbyła się wbrew istnjącym przepisom bez poprzedniego uzyskania świadectwa sanitarnego, a pierwszy kupiec odstąpił był od kupna po zwróceniu mu zadatku, przeto druga sprzedaż po cenie pierwotnej 146 złr. śr. utrzymała się wyrokiem sądowym, a spekulanci musieli nadto złożyć przepisana w tej mierze karę pieniężną.

Wypadek ten dowodzi o szkodliwości wpływu przekupnictwa spekulantów na ceny bydła rzeźnego, i że wypadałoby położyć już raz temu skuteczną tamę.

Kurs lwowski.

Dnia 28. kwietnia.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	6	2	6	6
Dukat cesarski	6	5	6	9
Półimperyal zł. rosyjski	10	32	10	36
Rubel śr. rosyjski	2	1	2	2
Talar pruski	1	55	1	57
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	30	1	31
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	89	26	89	46

(Kurs wekslowy wiedeński z 25. kwietnia.)

Amsterdam 184 $\frac{1}{4}$ p. 2. m. Angsburg 132 $\frac{1}{2}$ p. uso. Frankfurt 131 $\frac{3}{4}$ p. 2. m. Genua 154 $\frac{1}{4}$ p. 2. m. Hamburg 194 l. 2. m. Liwurna 128 l. 2. m. Londyn 12.57 $\frac{1}{2}$ l. 2. m. Marsylia 156 l. 2. m. Paryż 156 l. 2. m. Bukareszt 211. Konstantynopol — Agio duk. ces. 37.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 26. kwietnia.

Hr. *Wodzicki Franciszek* i Hr. *Wodzicka Zofia*, z *Krakowa*. — Hr. *Bielski Stanisław*, z *Czortkowa*. — Hr. *Dzieduszycki Kazimierz*, z *Niesłuchowa*. — Hr. *Lanckoroński Stanisław*, z *Cieszanowa*. — Hr. *Ożarowski Konstanty*, z *Olśzanicy*. — Hr. *Komorowska Franciszka*, z *Chorobrowa*. — PP. *Borkowski Henryk*, z *Zaleszczyk*. — *Jaroszyński Nereusz*, z *Małowodów*. — *Łączyński Napoleon*, z *Liska*. — *Siarczyński Zygmunt*, z *Streptawa*. — *Antoniewicz Wincenty*, z *Skwarzawy*. — *Bogdanowicz Marcel*, z *Brzeżan*.

Dnia 27. kwietnia.

Hr. *Karniecki Teodor*, z *Krakowa*. — PP. *Schwaikart Karol*, z *Rykowa*. — *Dobrzycki Stanisław* i *Chojecki Maksymilian*, z *Przemysła*. — *Podlewski Aleksander*, z *Dołhego*. — *Mierzyński Rafał*, z *Baryłowa*. — *Turezyński Jan*, z *Soposzyna*. — *Głogowski Gustaw*, z *Żółkwi*. — *Zbijewski Ludwik*, z *Sadek*. — *Wysocki Floryan*, z *Hrehorowa*.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 26. kwietnia.

Hr. *Starzeńscy Michał* i *Leopold*, do *Krakowa*. — Hr. *Borkowski Alojzy* do *Juszkowic*. — Hr. *Badeni Seweryna*, do *Lubieńca*. — PP. *Janiszewski Jan*, do *Starogroda*. — *Waszkiewicz Teodor*, do *Żółkwi*. — *Papara Stanisław*, do *Dolnieca*.

Dnia 27. kwietnia.

Hr. *Dzieduszycki Maurycy*, do *Stanisławowa*. — Hr. *Mier*, do *Jarosławia*.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 26. i 27. kwietnia.

Pora	Barometr wmiarzewied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan tem- peratury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	27 8 6	+ 11°	+ 21°	południowy	pochm. ☉
2 god. pp.	27 6 8	+ 13°	+ 9°	połud.-zachodni	"
10 g. w.	27 6 4	+ 9°		" "	" deszcz
6 god. zr.	27 7 0	+ 8°	+ 11°	zachodni	pochm. ☉
2 god. zr.	27 10 0	+ 9°	+ 4°	"	deszcz
10 g. w.	27 10 3	+ 5°		połn.-zachodni	pogoda

TEATR.

Dziś: dram. niem.: „*Griseldis*.“

Na c. k. loteryi we Lwowie wyciągnięto dnia 26. kwietnia 1851 roku następujące pięć numerów:

58. 22. 24. 55. 42.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 7. i 17. maja.